

สรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประกันคุณภาพของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ประเด็น การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR)

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประกันคุณภาพระหว่างสาขาวิชาของ คณะเทคโนโลยีการเกษตรในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ คณะเทคโนโลยีการเกษตร โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพกับอาจารย์รุ่นใหม่ โดยมี ผศ.อุบล สมทรง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผู้รับผิดชอบดูแลงานด้านการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยมาเป็นผู้ถ่ายทอด Best practice ในการเขียนรายงานการประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้เกณฑ์ประกันคุณภาพใหม่

สืบเนื่องจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินในรอบการประกันที่ผ่านมาได้เสนอแนะให้ผู้จัดทำรายงาน SAR ของคณะมีการปรับปรุงการเขียนรายงานให้มีความละเอียด ชัดเจน และตรงประเด็นกับเกณฑ์ตัวบ่งชี้ รวมถึงมีความสอดคล้องกับหลักฐานการดำเนินงานของคณะที่ผ่านมา โดยคณะกรรมการสามารถตรวจอ่านและทำความเข้าใจกับ SAR ได้โดยง่าย เนื่องจากการเขียน SAR ควรสอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยที่กรรมการไม่ต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์หาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้เขียน SAR อีกมากนักหรือสามารถใช้การพิจารณาจากหลักฐานได้เลย

ผศ.อุบล สมทรง ได้ให้แนวทางในการเขียน SAR ดังนี้

1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลแต่ละตัวบ่งชี้ โดยมีการระดมสมองอาจารย์และบุคลากรในหน่วยงานเพื่อร่วมกันพิจารณาเกณฑ์และตัวบ่งชี้แต่ละตัวโดยอยู่บนพื้นฐานของพันธกิจ บริบทหน้าที่ และผลการดำเนินงานจริงของหน่วยงานนั้นในช่วงเวลาตามรอบเกณฑ์การประกัน

2. นำผลการดำเนินงานจริงของหน่วยงานนั้นในช่วงเวลาตามรอบเกณฑ์การประกันหรือรวบรวมจากรายงานประจำปีของหน่วยงานเพื่อนำมาเขียนผลการดำเนินการให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ โดยใส่รายละเอียดเพื่อให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการผู้ตรวจประเมินได้พิจารณาแบบพิชญาวิจารณ์ (Peer Review) ซึ่งจะเป็นการประเมินโดยการยืนยันรายงานการประเมินตนเองที่ถูกต้อง. เชื่อถือได้ เพื่อกระตุ้นให้การประกันคุณภาพภายใน มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น และหากเป็นตัวเลขที่จะต้องนำมาคำนวณ ก็จำเป็นที่จะต้องรวบรวมข้อมูล common data ให้เรียบร้อยก่อนที่จะนำมาคำนวณตามสูตรที่ระบุไว้ในตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ จะต้องตกลงกันให้ชัดเจนว่าจะใช้แหล่งข้อมูล common data จากแหล่งไหน หน่วยงานใด เพื่อรวบรวมและทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง ก่อนที่จะนำตัวเลขมาใช้ เช่น ผลการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตก็ควรใช้ตัวเลขจากส่วนกลางที่มีการทำการสำรวจและทำรายงานออกมาจะมีความน่าเชื่อถือกว่าการใช้ตัวเลขที่คณะทำการสำรวจเอง เป็นต้น

3. การเขียนรายงาน SAR เพื่อการประเมินแบบแบบพิชญาวิจารณ์จะต้องมีรายละเอียดและที่มาที่แน่ชัด หากเป็นการได้มาซึ่งข้อมูลจากภายนอก ควรระบุชื่อ ที่มา วัน-เวลา และผลที่ต้องการนำเสนออย่างชัดเจน บางตัวบ่งชี้ที่ 5 คะแนน ในการเป็น Best practice ของข้อพิจารณาตัวบ่งชี้ นั้นควรมีหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น การได้รับรางวัลการได้รับการยกย่องระดับชาติหรือนานาชาติอย่างแท้จริง โดยพิจารณาหลักฐานในส่วนอื่นร่วมด้วย อันได้แก่ หน่วยงานที่ร่วมจัดการประกวดมาจาก 3 ภูมิภาคขึ้นไปจึงจะถือเป็นงานระดับชาติ เป็นต้น

4. การเขียนรายงาน SAR ในส่วนระบบและกลไก ของสาขาวิชาและคณะ ควรสอดคล้องกับระบบและกลไกของมหาวิทยาลัย เพราะการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นเสมือนร่มใหญ่ที่ คณะและสาขาวิชาแตกแยกย่อยออกมาเป็นก้านร่ม และเชื่อมโยงมายังยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ งบประมาณ โครงการ และกิจกรรม เหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ผลการดำเนินงานที่ได้จากการติดตามและประเมินผลก็จะเป็นผลสะท้อนให้เกิดการทบทวนและปรับปรุงระบบและกลไกในรอบการดำเนินงานต่อไปเช่นกัน ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการตรวจประเมินการประกันคุณภาพในรอบนี้จะมีการประเมินกระบวนการเพิ่มเติมขึ้นมาด้วย นอกเหนือจากเดิมที่มีการประเมินเพียง การประเมินโครงการ และผลลัพธ์ของโครงการ

วิธีการประเมินกระบวนการสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงประเมิน ไม่จำเป็นจะต้องประเมินกระบวนการโดยการใช้แบบประเมินความพึงพอใจเสมอไป การประเมินกระบวนการโดยผ่านการพูดคุยในที่ประชุมก็สามารถนับได้ว่าเป็นการประเมินกระบวนการในอีกรูปแบบหนึ่ง หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำ KM ก็สามารถใช้เป็นวิธีการประเมินได้ การประเมินเชิงคุณภาพเหล่านี้ก็จะมีข้อดีตรงที่สามารถเก็บรายละเอียด ข้อเสนอแนะที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในรอบต่อไปได้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณาจารย์ดำเนินการโดยไล่เรียงไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพใหม่ ซึ่งในขณะนั้นยังเป็นร่าง จึงใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันเท่านั้น ซึ่งต้องสรุปความชัดเจนอีกครั้งเมื่อคณาจารย์ได้เข้ารับฟังในการอบรมทำความเข้าใจเกณฑ์การประกันคุณภาพใหม่ ทางมหาวิทยาลัยจะได้แจ้งกำหนดการมาอีกครั้งหนึ่ง แต่ทั้งนี้ ประธานในการทำ KM ในครั้งนี้ ดร.มณัญญา ปรียวิษณุภักดี ได้เน้นย้ำตัวบ่งชี้ที่สำคัญในระดับหลักสูตรและคณะที่จะต้องทำให้ผ่านคือ องค์กรประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน โดยรายงานการประเมินตนเองในรอบการประกันนี้ได้แบ่งสาระออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของสาขาวิชา ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานและผลการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย 6 องค์กรประกอบ 16 ตัวบ่งชี้ และส่วนที่ 3 ตารางสรุปผลการประเมิน ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ พร้อมคะแนนเฉลี่ยทุกตัวบ่งชี้ เป็นการกรอกข้อมูลออนไลน์ทั้งหมด ดังนั้น ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยก็ได้เรียนเชิญให้อาจารย์เข้าอบรมการใช้ระบบ เนื้อหาใน SAR จะประกอบด้วย

1. ข้อมูลเบื้องต้น

- 1.1 ประวัติความเป็นมา
- 1.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์
- 1.3 คุณลักษณะบัณฑิต
- 1.4 โครงสร้างหลักสูตร
- 1.5 สรุปผลการปรับปรุงตามแผนการประเมินในรอบปีที่ผ่านมา

2. ผลการดำเนินงาน

- องค์กรประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน
- องค์กรประกอบที่ 2 บัณฑิต
- องค์กรประกอบที่ 3 นักศึกษา

- องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์
- องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้สอน
- องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

3.สรุปผลการประเมินตนเอง

ประธานได้แจ้งว่า ระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นการส่งเสริมให้ คณะได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นและอย่างต่อเนื่อง และเป็นการนำผลการประเมินไปวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น จึงขอให้คณาจารย์ทุกท่านมีความมุ่งมั่นและตั้งใจ โดยให้อาจารย์รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ด้านนี้มาก่อนถ่ายทอดประสบการณ์แก่อาจารย์รุ่นน้องให้ได้เกิดการเรียนรู้กันในองค์กร เพราะการประเมินคุณภาพการศึกษายังคงอยู่บนพื้นฐานเดิมคือการนำเอาผลการดำเนินงานและผลการประเมินของพวกเรามาขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง P-D-C-A ดังนั้น ไม่ว่าเกณฑ์การประเมินจะมีการปรับเกณฑ์หรือเปลี่ยนตัวบ่งชี้ไปอย่างไร ก็เชื่อว่าคณะเทคโนโลยีการเกษตรของเราซึ่งเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจะสามารถผ่านเกณฑ์ไปได้ด้วยดีและได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่องอย่างแน่นอน

ภาพการทำ KM

